رویکرد

اصلاحات امریکایی شرط لغو تحریم‌ها علیه دولت سودان

یک مقام امریکایی وابسته به وزارت خارجه این کشور گفت که «اگر تغییرات اساسی در حکومت سودان ایجاد شود، نام این کشور از لیست تروریستی ایالات متحده برداشته خواهد شد». این در شرایطی است که امارات و عربستان در تلاشند با مدیریت تحولات به شکلی که دلخواه واشنگتن باشد، ضمن حفظ سودان در ائتلاف علیه مردم یمن، سودان جدید را به عنوان جایگزین مصر در ناتوی عربی علیه ایران بگنجانند و در واقع امیدوارند کاری کنند که مقامات جدید سودان به مسیری که عمر البشیر در آخر دوران حکومتش در پیش گرفته بود و عملاً با رفتن به دیدار بشار اسد به سعودی‌ها هشدار داده بود، نروند.

تلاش مسئولان سودانی طی سال‌های گذشته برای خارج کردن کشورشان از این لیست از طریق مذاکره با امریکا هنوز نتیجه‌ای در پی نداشته است و آخرین اقدام از این دست وسوسه البشیر بود که دوستی با مقاومت را ترک کرد و با پیوستن به ائتلاف سعودی دستش به خون یمنی‌ها آغشته شد و پشیمانی ماه‌های اخیرش هم دردی دوا نکرد. حالا دوباره همان تله از طرف امریکایی‌ها برای مقامات جدید سودان چیده شده و تلاشی برای به انحراف کشیدن انقلاب سودان به طور مشترک از سوی شیوخ مرتجع، صهیونیست‌ها و امریکا در جریان است. یک مسئول ارشد در وزارت خارجه امریکا اعلام کرد، در صورت اتخاذ اقدامات چشمگیر توسط فرماندهان نظامی جدید سودان، واشنگتن آماده حذف سودان از لیست سیاه کشورهای حامی تروریسم است.

به گزارش رویترز، این مسئول گفت: امریکا آمادگی خود را برای بررسی حذف نام سودان از لیست سیاه حامیان تروریسم در نشست‌های خود با رهبران شورای نظامی مجدداً اعلام کرده است. شورایی که هفته گذشته عمر البشیر، رئیس‌جمهوری سودان را در پی تظاهرات مستمر چند ماهه برکنار کرد.

وی که خواست نامش فاش نشود، گفت: راه حذف سودان از این لیست ممکن است هموار شده باشد؛ اگر تغییرات اساسی در رهبری و سیاست‌های سودان رخ دهد و شورای نظامی انتقالی هم از فعالیت‌های تروریستی بین‌المللی حمایت نکند. همچنین این شورا باید تضمین‌هایی درباره عدم حمایت از تروریسم بین‌المللی در آینده ارائه دهد. این مسئول امریکایی گفت کشورش به خط زدن نام سودان از این لیست در حال حاضر فکر نمی‌کند.

این اظهارات دو روز پس از نشست کاردار امریکا در خارطوم با معاون رئیس شورای نظامی این کشور ایراد شد و مقام مسئول مذکور گفت: امریکا همچنین شورای نظامی سودان را تشویق کرده که هر چه سریع‌تر غیرنظامیان را در دولت انتقالی و برگزاری انتخابات سهیم کند. بعد از چهار ماه تظاهرات مردمی که در اعتراض به گرانی نان شروع شد، ارتش سودان عمر البشیر را که ۳۰ سال در این کشور حکمرانی کرده بود، برکنار کرد و شورای نظامی انتقالی تشکیل داد که دو سال قدرت را در دست خواهد داشت.

■ ادامه حمایت از ائتلاف ضد یمن

عبدالفتاح البرهان، رئیس شورای نظامی سودان به شکل کامل بر تداوم حمایت خود از ائتلاف عربی ضد یمن به رهبری عربستان تأکید کرد به طوری که سخنگوی او گفت، نیروهای سودانی شرکت‌کننده در این ائتلاف تا تحقق کامل اهداف ائتلاف علیه نیروهای انصارالله در یمن باقی می‌مانند. به گزارش ایسنا، روزنامه فرامنطقه‌ای رأی‌الیوم در سرمقاله‌ای با طرح این پرسش که «آیا سودان تحت رهبری البرهان به جای مصر به پیمان «ناتوی عربی اهل تسنن» ملحق می‌شود» و اینکه «موضع‌گیری سودانی‌ها درباره مشارکت این کشور در جنگ یمن چه خواهد بود»، نوشت: زمانی که شورای نظامی جدید نماینده‌ای را برای شرح اهداف شورا و سیاست‌های منطقه‌ای و خارجی آن در مرحله آتی به دیدار با کاردار امریکا در خارطوم فرستاد، برای بسیاری این مسئله روشن شد که البرهان به دنبال نزدیک شدن به امریکا و هم‌پیمانان عرب آن است. آنچه میان نماینده شورای نظامی و دیپلمات امریکایی گذشت، همچنان «مبهم» است اما آنچه در این میان روشن است این است که ساختار نظامی جدید سودان در راستای لغو تحریم‌های اعمال شده از سوی امریکا علیه این کشور و حذف نام آن از لیست تروریست‌ها تلاش می‌کند و دور از ذهن نیست، عربستان و امارات که با گرمی از این تحول سودان استقبال کردند، به دلیل ارتباطات جدی که با کاخ سفید دارند، نقش بزرگی در تحقق این اهداف ایفا خواهند کرد.

البرهان، رئیس جدید شورای نظامی سودان یکی از بزرگ‌ترین حامیان اعزام بیش از ۵هزار سرباز سودانی به یمن برای شرکت در جنگ کنونی بود که به کشته و زخمی شدن دهها هزار غیرنظامی یمنی منجر شده است. البرهان شخصاً بر انتخاب یگان‌های ویژه نظارت داشت و اینکه رهبری عربستان از روز اول ریاست او از ارسال کمک‌های بشردوستانه به سودان صحبت می‌کند، بی‌دلیل نیست. همچنین براساس گزارش خبرگزاری سودان، ملک سلمان بن عبدالعزیز پادشاه سعودی روز سه‌شنبه با محمد بن زاید آل نهیان ولیعهد ابوظبی دیدار کرد. این دیدار به دلیل حمایت دو هم‌پیمان عرب حوزه خلیج فارس از شورای نظامی سودان حائز اهمیت است. در این دیدار محمد بن زاید با محمد بن‌سلمان ولیعهد سعودی و ملک سلمان آخرین تحولات منطقه را بررسی کرد. این دیدار پس از اعلام شورای نظامی درباره تداوم حمایت از ائتلاف سعودی در جنگ یمن بود.

واکنش

ونزوئلا استوارنامه کاردار کاستاریکا را باطل کرد

دولت ونزوئلا اعلام کرد مقام‌های ونزوئلا استوارنامه کاردار کاستاریکا را باطل کرده‌اند.

به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، دولت کاراکاس با ابطال استوارنامه «دانیلو گونزالس»، کاردار کاستاریکا در ونزوئلا به انتقاد از این کشور پرداخت که به اپوزیسیون ونزوئلایی اجازه داده تا کنترل سفارت این کشور در سن خوزه، پایتخت کاستاریکا را به دست بگیرند. رسانه‌های خبری دو ماه پیش گزارش دادند که سفیری از سوی خوان گوایدو، رئیس‌جمهور خودخوانده ونزوئلا کنترل سفارت این کشور در کاستاریکا را به دست گرفته است. در بیانیه دولت ونزوئلا همچنین آمده است: «دولت کاراکاس تصمیم گرفت استوارنامه دیپلماتیک کاردار کاستاریکا را باطل کند. دولت کاستاریکا قوانین مربوط به کنوانسیون وین را که در خصوص روابط دیپلماتیک است، نقض کرده است. این کشور جلوی تصرف سفارت ما در سن خوزه توسط اپوزیسیون را نگرفته است». ماه فوریه دولت کاستاریکا درخواست کرد که سه دیپلمات ونزوئلایی که از سوی نیکولاس مادورو، رئیس‌جمهور این کشور منصوب شده بودند، تا پیش از ۱۵ آوریل این کشور را ترک کنند. کاستاریکا و برخی کشورهای امریکای لاتین با همسویی امریکا، سیاست تقابل با دولت ونزوئلا را در پیش گرفته‌اند و تلاش می‌کنند مادورو را از قدرت کنار بزنند. از سوی دیگر، رئیس‌جمهور ونزوئلا از پرتغال خواسته تا ۱/۷ میلیارد دلار از منابع مالی ونزوئلا را که بلوکه کرده، آزاد کند. به گزارش اسپوتنیک، این درخواست از سوی نیکولاس مادورو در حالی صورت گرفته که وی گفته می‌خواهد از این پول برای خرید دارو استفاده کند. مادورو گفت: «در یکی از بانک‌های پرتغال، آنها ۱/۷۲۶ میلیارد دلار ما را بلوکه کرده‌اند و ما این پول را برای خرید دارو و غذا می‌خواهیم. من از دولت پرتغال می‌خواهم این پول را آزاد کند. چرا آنها ما را بدون پول گذاشته‌اند؟ این پول برای ماست.»

ترامپ توقف جنگ یمن را وتو کرد

گزارش یک

رئیس‌جمهور امریکا قطعنامه‌ای را که در کنگره به تصویب رسیده و خواستار قطع حمایت واشنگتن از ائتلاف سعودی در جنگ یمن بود، وتو کرد. ترامپ با این اقدام، بار دیگر با صحه گذاشتن بر جنایات رژیم سعودی، مجوز ادامه کشتار مردم بی‌گناه یمن را صادر کرد.

در شرایطی که سازمان‌های حقوق بشری وضعیت انسانی در یمن را فاجعه‌بار توصیف کرده و خواهان پایان دادن به جنایات عربستان سعودی و متحدانش هستند، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا بدون توجه به چنین هشدارهایی همچنان به حمایت‌های خود از سعودی‌ها ادامه می‌دهد. به‌رغم قطعنامه نمایندگان کنگره برای قطع حمایت‌های نظامی از ائتلاف سعودی در جنگ یمن، دونالد ترامپ بامداد چهارشنبه قطعنامه کنگره را وتو کرد. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، ترامپ در بیانیه‌ای، قطعنامه مصوب‌شده در کنگره را «تلاشی خطرناک و غیرضروری» برای تضعیف اختیارات او به موجب قانون اساسی خوانده است. رئیس‌جمهور امریکا در این بیانیه اذعان کرده است: «دولت امریکا از زمان آغاز این جنگ در سال ۲۰۱۵، با تبادل اطلاعات، پشتیبانی لجستیک و سوخت‌رسانی در حین پرواز از برخی کشورهای عضو ائتلاف سعودی حمایت محدود کرده است». ترامپ ادعا کرده دلایل متعددی برای حمایت امریکا از ائتلاف سعودی وجود دارد. او مدعی شد: «اولین و مهم‌ترین نکته اینکه وظیفه ما حفظ ایمنی بیش از ۸۰ هزار امریکایی است که ساکن کشورهایی از ائتلاف هستند که هدف حمله حوثی‌ها (انصارالله) قرار گرفته‌اند». او در ادامه با تکرار ادعاهای اثبات‌نشده گفته است: «حوثی‌ها به واسطه حمایت ایران از موشک، پهپادهای مسلح و قایق‌های انفجاری برای حمله به اهداف نظامی و غیرنظامی در کشورهای عضو ائتلاف استفاده کرده‌اند». رئیس‌جمهور امریکا دلیل دیگر حمایت کشورش از ائتلاف سعودی را اینطور توضیح داده است: «به علاوه، درگیری‌ها در یمن روشی ارزان‌قیمت و کم‌هزینه برای این است که ایران برای ایالات متحده و متحد ما عربستان سعودی مشکل ایجاد کند». ترامپ بارها ایران را به مداخله در امور یمن و ارسال تسلیحات به نیروهای انصارالله یمن متهم کرده است؛ ادعایی که حتی کارشناسان سازمان ملل نیز آن را تأیید نکرده‌اند. ترامپ در بخش دیگری از بیانیه خود در حمایت از ریاض، قطعنامه مورد نظر را خطرناک توصیف کرده و گفته است: «کنگره نباید به دنبال مانع‌تراشی در عملیات‌های تاکتیکی باشد، زیرا انجام این کار به منزله مداخله در اختیارات قانونی رئیس‌جمهور امریکا خواهد بود.»

قطعنامه کنگره ۲۳ اسفند سال گذشته با ۵۴ رأی موافق و ۴۶ رأی مخالف در مجلس سنا و ۱۵ فروردین سال جاری، با ۲۴۷ رأی در برابر ۱۷۵ رأی در مجلس نمایندگان به تصویب رسید. کاخ سفید قبلاً تهدید کرده بود ترامپ این مصوبه را وتو خواهد کرد. امریکا از زمان آغاز جنگ علیه یمن با ارائه کمک‌های اطلاعاتی و فروش تسلیحات به عربستان سعودی و امارات از ائتلاف متجاوز به یمن حمایت کرده و در شعله‌ور ماندن آتش جنگ در این کشور فقیر عربی نقش عمده‌ای ایفا کرده است. حملات چهارساله ائتلاف سعودی به یمن به نابودی زیرساخت‌های یمن و شیوع فقر، بیکاری و گسترش بیماری‌های واگیردار در این کشور فقیر عربی منجر شده است. به دلیل محاصره اقتصادی یمن، میلیون‌ها نفر از مردم در گرسنگی به سر می‌برند و سازمان‌های حقوق بشری نسبت به فاجعه انسانی در یمن هشدار داده‌اند. ترامپ حامی اصلی رژیم سعودی در منطقه است و از زمان ورود به کاخ سفید به روش‌های مختلف حمایت‌های خود از سعودی‌ها را افزایش داده است. در ماجرای قتل جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار منتقد سعودی و به‌رغم گزارش‌های سازمان سیا مبنی بر دست داشتن محمد بن سلمان، ولیعهد سعودی در این قتل، ترامپ حاضر نشد این مسئله را بپذیرد و در سخنانی مدعی شد که در کنار بن‌سلمان ایستاده است. ترامپ که تنها به منافع اقتصادی خود می‌اندیشد به دنبال فروش تسلیحات بیشتر به عربستان سعودی و دیگر رژیم‌های عربی است و حاضر نیست این تجارت پرسود را از دست بدهد. ترامپ بارها از عربستان سعودی با عنوان «گاو شیرده» یاد کرده و قراردادهای چند صد میلیارد دلاری با ریاض امضا کرده است. ترامپ مدعی است که فروش تسلیحات به عربستان، هزاران فرصت شغلی را در کارخانه‌های تسلیحاتی امریکا فراهم کرده است.

■ انتقاد دموکرات‌ها

نمایندگان دموکرات امریکا تصمیم رئیس‌جمهور این کشور را درباره وتوی قطعنامه کنگره برای قطع حمایت واشنگتن از ائتلاف متجاوز سعودی در جنگ یمن مورد انتقاد قرار دادند. به گزارش بی‌بی‌سی، نانسی پلوسی، رئیس مجلس نمایندگان از حزب دموکرات، گفت که جنگ یمن به بروز یک بحران انسانی منجر شده و افزود: «با این‌همه رئیس‌جمهور با سوء نیت ترجیح داده است که یک مصوبه دو حزبی هر دو مجلس را نادیده بگیرد و ارتباط شرم‌آور امریکا با این بحران دلخراش را تداوم بخشد». سناتور برنی سندرز، از تهیه‌کنندگان این طرح با انتقاد از تصمیم ترامپ، گفته است: «البته سرخورده شده‌ام اما تعجبی هم نکرده‌ام». کریس مورفی، سناتور دموکرات نیز در توئیتر نوشت: «اگر ما با اراده خود در کشتار غیرنظامیان مشارکت کنیم، دیگر امریکا هیچ جایگاهی نخواهد داشت. امروز یکی از تاریک‌ترین روزهای ریاست جمهوری ترامپ است». رو خانا، نماینده دموکرات هم در این باره گفت: «بسیار ناراحت‌کننده و یک فرصت از دست رفته از سوی رئیس‌جمهور برای پایبند ماندن به قانون اساسی است. او دیدگاه‌های متحدان خود از جمله ران پال، مارک میدو، مت گائتز و تمامی کسانی که علیه جنگ بی‌پایان و این مداخلات رأی دادند را نادیده گرفت.»

رویکرد

نتانیاهو: رهبران عرب پیروزی‌ام را در انتخابات تبریک گفتند!

نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی گفته که تعدادی از رهبران عرب و کشورهای اسلامی به دلیل پیروزی‌اش در انتخابات، برای او پیام تبریک فرستاده‌اند؛ تحولی که او آن را فرصتی بزرگ برای صلح می‌داند.

امریکا در سایه سکوت جهان عرب و کشورهای اسلامی نقشه الحاق جولان و قدس به اسرائیل را پیش می‌برد. جیسون گرینبلات، نماینده امریکا در روند صلح خاورمیانه در توئیتی از اضافه شدن یک نقشه جدید به نقشه‌های بین‌المللی امریکا خبر داده که در این نقشه جولان را بخشی از اسرائیل نشان داده و همچنین نشان می‌دهد، قدس بخشی از اسرائیل است. شبکه ۱۳ تلویزیون رژیم صهیونیستی گزارش کرد که این نقشه در راستای اقدام دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا درباره به رسمیت شناختن حاکمیت اسرائیل بر جولان سوریه است. در حالی که فدریکا موگرینی، کمیسیونر سیاست خارجی اتحادیه اروپا گفته که این اتحادیه حاکمیت اسرائیل بر بلندی‌های جولان را به رسمیت نمی‌شناسد و درباره خطرات تلاش‌ها برای تغییر مرزها از راه‌های نظامی هشدار داد. ۳۷ مسئول اروپایی شامل وزرای خارجه و رهبران سابق از جمله رئیس بلژیکی ائتلاف لیبرال‌ها و دموکرات‌ها برای اروپا نیز در نامه‌ای خطاب به موگرینی بار دیگر تأکید بر موضع‌گیری این اتحادیه برای مقابله سیاسی با دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا را خواستار شدند. به نوشته روزنامه عبری‌زبان «یدیعوت آحارونوت»، بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در جریان سخنرانی خود در مراسمی به مناسبت پیروزی حزب لیکود در انتخابات پارلمانی نهم آوریل در شهر قدس گفته که رهبران کشورهای عربی و اسلامی به مناسبت پیروزی‌اش در انتخابات اخیر با او تماس گرفته و این پیروزی را تبریک گفته‌اند. نتانیاهو گفته که درباره یک یا دو رهبر عرب حرف نمی‌زند: «منظورم شمار زیادی از رهبران عرب است.» وی همچنین گفت: «ما فرصت زیادی برای صلح در آینده داریم و اسرائیل به قدرت جهانی تبدیل خواهد شد.» در این بین ظاهراً شاه اردن جزو معدود رهبران عربی است که چندان از روند تحولات کنونی راضی نیست و گفته به خاطر همین موضعش تحت فشار است. عبدالله دوم، شاه اردن می‌گوید کشورش هرگز قبول نخواهد کرد که به دلیل مواضعی که در قبال شهر قدس و آرمان فلسطین اتخاذ کرده، تحت فشار قرار گیرد. شاه اردن با تأکید بر راهکار «دو دولتی» برای فلسطین، گفت، کشورش به دلیل مواضعش در قبال شهر قدس و مسئله فلسطین، تحت فشار است. به گزارش خبرگزاری آناتولی، عبدالله دوم گفت که مسئله فلسطین بدون راهکار دو دولتی (دولت فلسطین و دولت رژیم صهیونیستی) قابل حل نیست. او تأکید کرد که بر اساس این راهکار، قدس شرقی باید پایتخت دولت فلسطین باشد.

گزارش ۲

چاووش اوغلو: از برادران ایرانی مقابل تحریم‌های امریکا حمایت می کنیم

وزیر خارجه ایران در میانه تشدید شکاف‌های ترکیه با کشورهای عربی، به آنکارا رفت، جایی که وزیر خارجه ترکیه در دیدار ظریف بار دیگر مخالفت خود را با تحریم‌های امریکا علیه ایران اعلام و تأکید کرد که آنکارا بر مواضع خود در این زمینه ایستاده و از برادران ایرانی حمایت می‌کنیم.

محمدجواد ظریف سه‌شنبه شب در دومین مقصد سفرش از دمشق به آنکارا رفت. ظریف با رجب طیب اردوغان نخست‌وزیر ترکیه ملاقات کرد و پس از سه دور برگزاری نشست مشترک با چاووش اوغلو همتای ترک خود، در جمع خبرنگاران حاضر شدند.

چاووش اوغلو در کنفرانس خبری مشترک با «محمد جواد ظریف» در آنکارا، مخالفت ترکیه با مواضع امریکا علیه ایران در زمینه تحریم‌ها و تروریستی شناختن سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را تکرار کرده است. یک خبرنگار ایرانی در این نشست خبری از وزیر خارجه ترکیه درباره برنامه‌های آنکارا به منظور مقابله با تحریم‌های امریکا و تقویت روابط دو کشور سؤال کرد که چاووش اوغلو گفت: «در صحبت‌های‌مان گفتم که ما مخالف تحریم‌های امریکا هستیم و این اولین بار نبود که بر این موضوع تأکید کردیم و این موضوع را بارها و بارها تکرار کرده‌ایم». وزیر خارجه ترکیه تصریح کرد: «امروز هم تأکید کرده‌ایم برای رسیدن به حجم تجارت ۳۰ میلیارد دلاری تجاری بین دو کشور باید به همکاری ادامه دهیم. همانطور که برادر عزیزم جناب ظریف هم فرمودند، امروز درباره روابط ما با مکانیسم‌های موجود مثل اینستکس و همچنین مکانیسم‌های جدید هم صحبت کردیم که چکار می‌توانیم بکنیم و چطور می‌توانیم موانع موجود بر سر راه تجارت را از بین ببریم.» چاووش اوغلو بار دیگر مخالفت خود را با تحریم‌های امریکا علیه ایران اعلام و تأکید کرد: بر مواضع خود در این زمینه ایستاده‌ایم و از برادران‌مان در ایران حمایت می‌کنیم. ظریف نیز در این ملاقات از رویکرد ترکیه در قبال تحریم‌های ایالات متحده علیه ایران و واکنش آنکارا به قرار گرفتن سپاه پاسداران در لیست تروریستی امریکا تشکر کرد. ظریف در واکنش به مانع‌تراشی‌های امریکا در راه تجارت ایران گفت: ما مشکلی برای تجارت با کشورها نداریم اما به امریکا هم اجازه نمی‌دهیم که تجارت ما را با سایر کشورها زیر سؤال ببرد. محمدجواد ظریف که به منظور دیدار و گفت‌وگو با مقامات عالی‌رتبه ترکیه به آنکارا سفر کرده است، پس از دیدار و گفت‌وگو با مقامات این کشور در جمع خبرنگاران با بیان اینکه تحریم‌های یکجانبه امریکا علیه ایران خلاف قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل متحد است، گفت: معتقدیم امریکا نمی‌تواند روابط سایر کشورها را تحت کنترل خود داشته باشد. هیچ وقت یک کشور نمی‌تواند برای حفظ دیدگاه‌های برخی عناصر داخلی آن کشور منافع سایر کشورها را قربانی کند. ظریف یادآور شد: شاید برای خیلی‌ها جالب توجه باشد که در سال گذشته روابط اقتصادی ایران با کشورهایی کاهش پیدا کرده است اما امریکایی‌ها همچنان به فروش‌شان به ایران ادامه داده‌اند. رئیس دستگاه دیپلماسی خاطرنشان کرد: این نشان‌دهنده سیاست منافقانه امریکا است. ما مشکلی برای تجارت با شرکت‌های امریکایی نداریم اما به امریکا هم اجازه نمی‌دهیم که تجارت ما را با سایر کشورها زیر سؤال ببرد یا آن را متأثر کند. وزیر امور خارجه اظهار کرد: کل جهان مخالف اقدامات غیرقانونی امریکا است. این اقدامات مخالف قطعنامه‌های شورای امنیت است و حتماً باید جلوی این اقدامات بایستیم.

■ راه‌حل ظریف برای ادلب

وضعیت ادلب و تحولات سوریه، محور اصلی دیگر مذاکرات ظریف با مقام‌های ترکیه در آنکارا بود. وزیر خارجه ایران که پیش از سفر به آنکارا گفته بود که ایران درباره وضعیت ادلب نگرانی جدی دارد در ملاقات با همتای ترکیه‌ای خود، نگرانی‌ها در این باره را به او منتقل کرد. بر اساس گزارش یورو نیوز، رئیس دستگاه دیپلماسی ایران درباره آمادگی‌های نظامی ترکیه در شرق فرات گفت: «ما از نگرانی‌های دوستان‌مان در ترکیه نسبت به تهدیدات کاملاً مطلع هستیم و همواره به دوستان در منطقه اعلام کرده‌ایم بهترین راه برای حفظ امنیت همه کشورهای منطقه استقرار ارتش سوریه در مرزها با ترکیه و اطمینان از عدم هرگونه تعرض و حرکت تروریستی علیه دولت و مردم ترکیه از سمت سوریه است.»

نگاه

سید رحیم نعمتی

اولتیماتوم اتمی کره بعد از ضرب‌الاجل لفظی

در حالی که ولادیمیر پوتین و شی جین پینگ، رؤسای جمهور روسیه و چین، پیام تبریک برای کیم جونگ اون، رهبر کره‌شمالی، فرستاده‌اند، مون جائه این، رئیس‌جمهور کره‌جنوبی، آماده چهارمین دیدار با رهبر کره‌شمالی است تا به قول وی مذاکرات هسته‌ای بین کره‌شمالی و امریکا را نجات بدهد. کیم جونگ اون درخواست دیدار سومی با دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا، کرده و ترامپ هم از این درخواست استقبال کرده؛ ولی تصاویر ماهواره‌ای از سایت اتمی یونگ بیون کره‌شمالی روی دیگر بازی کیم جونگ اون با ترامپ را نشان داده است. مرکز مطالعات بین‌المللی و راهبردی واشنگتن با انتشار این تصاویر معتقد است که تحرکات در این سایت می‌تواند به معنای انتقال مواد رادیواکتیو برای عملیات بازفرآوری و تهیه سوخت لازم جهت ساخت بمب اتم باشد. در صورت صحت این ادعا، امریکا باید توجه جدی به این تحرکات داشته باشد، هرچند که به نظر می‌رسد وزارت خارجه امریکا حاضر به قبول اهمیت موضوع نیست.

شاید کم‌توجهی وزارت خارجه امریکا به این جهت باشد که هنوز خبر و سند جدی مبنی بر ازسرگیری فعالیت بازفرآوری سوخت هسته‌ای در این سایت را به دست نیاورده اما به‌نظر می‌رسد که کره‌شمالی می‌خواهد با انجام تحرکاتی تازه در این سایت پیام جدی خود را به امریکا بفرستد. در واقع، این نوع پیام‌رسانی را باید مکمل اولتیماتومی دانست که جونگ اون در اوایل این هفته به امریکا داد. او در این اولتیماتوم گفت که تا پایان امسال (میلادی) صبر خواهد کرد تا امریکا «در مورد انعطاف‌پذیر بودن تصمیم بگیرد» و افزود امریکا باید «روش فعلی محاسبه» خود را تغییر دهد و با محاسبه جدیدی به سراغ او برود. حالا در کمتر از یک هفته، واگن‌های مخصوص حمل مواد رادیواکتیو در این سایت اتمی به راه افتاده‌اند تا به ماهواره‌های جاسوسی امریکا نشان داده شود که مهلت جونگ‌اون صرف تبلیغات و یک تحرک سیاسی نیست بلکه اولتیماتوم واقعی است و ضمانت آن هم واگن‌های آماده حمل مواد سوختی هستند. بنابر این، تحلیل برخی از کارشناسان وزارت خارجه امریکا مبنی بر مهم نبودن این تحرکات می‌تواند درست باشد اما با توجه به اولتیماتوم جونگ اون باید گفت که تصاویر دریافتی از یونگ بیون فقط شروع ماجرا است و در صورت عدم توجه به اولتیماتوم او، امریکا تصاویر دیگری را دریافت خواهد کرد که می‌تواند تحرکات جدی را در آن تصاویر ببیند.

از سوی دیگر، اولتیماتوم جونگ اون و تحرک واگن‌های یونگ بیون را باید با توجه به دعوت او از ترامپ برای انجام سومین دیدار مورد ارزیابی قرار داد. جونگ اون یک روز قبل از بیان این اولتیماتوم و با سخنرانی در پارلمان کره‌شمالی گفته بود که در صورت ایجاد نگرش صحیح و روش مناسب از سوی امریکا، او مایل به سومین نشست با ترامپ است. این دعوت جونگ اون یک روز بعد از سوی ترامپ مورد پذیرش قرار گرفت و در صفحه توئیتری‌اش از روابط خوب و حتی «عالی» با جونگ اون نوشت و تأکید کرد: «سومین نشست برای درک کامل این موضوع که هرکدام از ما چه موضعی داریم خوب خواهد بود.» به این ترتیب، جونگ اون به تنهایی دو نقش پلیس خوب و بد را در مقابل ترامپ بازی می‌کند و توانسته چنان ترامپ را در موضع انفعال قرار بدهد که دستگاه دیپلماسی او مجبور شده به نوعی در مقابل تصاویر منتشر شده از تحرکات در سایت یونگ بیون طفره برود. نقطه تلاقی از دو نقش جونگ اون دیدار سوم او با ترامپ است، به نحوی که با ابراز اولتیماتوم دست کم محدوده زمانی هشت ماهه برای انجام این دیدار تعیین کرده و از طرف دیگر، به صورت غیر رسمی از ترامپ خواسته برای انجام سومین دیدار در این محدوده رسمی تصمیم بگیرد. روشن است که دیدار سوم نمی‌تواند دستاوردی متفاوت با دومین دیدار در هانوی، پایتخت ویتنام، داشته باشد چرا که نه امریکا حاضر به رفع کامل تحریم‌ها و عقب‌نشینی تسلیحاتی از شبه‌جزیره کره خواهد شد و نه جونگ اون حاضر می‌شود با خلع سلاح تسلیحاتی کشورش، تنها کارت ممکن برای چانه‌زنی با ترامپ را از دست بدهد. تنها نتیجه قابل انتظار از دیدار سوم خرید زمان است؛ نتیجه‌ای که تنها می‌تواند به نفع جونگ اون باشد تا ترامپ. جونگ اون با خرید زمان تهدیدهای سابق ترامپ را تحت‌الشعاع دیدارهایش با او قرار داده، جدای از اینکه خرید زمان باعث می‌شود آن تهدیدها را تا پایان ریاست جمهوری ترامپ معلق کند. از سوی دیگر، خرید زمان کاملاً به ضرر ترامپ است زیرا او نیاز شدیدی به یک پیروزی چشمگیر در عرصه بین‌الملل دارد و هر چه که بگذرد این پیروزی کم‌رنگ‌تر می‌شود و دست او برای تبلیغات انتخاباتی سال آینده خالی خواهد بود. به این ترتیب، جونگ اون در چندین دور بازی با ترامپ سر رشته کار را به جایی رسانده که ترامپ را به انجام دیداری خوش‌بین کند که همه می‌دانند همانند دیدار هانوی، این یکی هم نتیجه‌ای در پی نخواهد داشت و این جونگ اون خواهد بود که به عنوان برنده از آن دیدار خارج می‌شود.

اخبار کوتاه

■ سیا ترامپ را برای اخراج ۶۰ دیپلمات روس متقاعد کرد

روزنامه نیویورک تایمز نوشت، مدیر سیا رئیس‌جمهوری امریکا را درباره اخراج ۶۰ دیپلمات روس از کشورش بعد از مسمومیت سرگئی اسکریپال و دخترش یولیا در انگلیس متقاعد کرده است. رئیس‌جمهوری امریکا دائماً بر این باور بوده که حمله با عامل اعصاب در سالزبری بخشی از بازی‌های جاسوسی مشروع است و از اخراج روس‌ها از امریکا بابت این حمله امتناع می‌کرد. به گزارش ایسنا، به نوشته روزنامه نیویورک تایمز، وی تنها زمانی قانع شد که این ۶۰ دیپلمات روس را از امریکا اخراج کند که رئیس سیا به وی تصاویری از کودکانی را نشان داد که به خاطر در معرض قرار گرفتن این عامل اعصاب در بیمارستان بستری شدند و اردک‌هایی که به صورت تصادفی به دلیل این عامل اعصاب تلف شدند.

■ فشار دیده‌بان حقوق بشر برای پاسخگو کردن امریکا

دیده‌بان حقوق بشر اعلام کرد: کمیته سازمان ملل در امور حذف تبعیض‌های نژادی (CREW) به تلاش برای وادار کردن امریکا به پاسخگو بودن در برابر تبعیض‌های نژادی ادامه می‌دهد، حتی اگر واشنگتن از عضویت در این کمیته خودداری کند. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، یک مقام وزارت خارجه امریکا اعلام کرد که دولت دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا تصمیم گرفته است که کاندیدایی را برای حضور در کمیته سازمان ملل در امور حذف تبعیض‌های نژاد معرفی نکند. دیده‌بان حقوق بشر اعلام کرد: نقش این کمیته برای وادار کردن دولت ترامپ همانند دیگران برای پاسخگو بودن در برابر سوءاستفاده‌ها و تبعیض‌های نژادی ادامه دارد. این گروه حقوق بشری تأکید کرد: این اقدام امریکا پس از این انجام گرفته است که این کمیته به دولت ترامپ درباره ناکامی وی برای محکوم کردن نژادپرستی در حمله مرگبار ۲۰۱۸ در شارلوتزویل انجام گرفت.

■ عراق به دنبال نزدیکی تهران - ریاض از مسیر پارلمان

یک روزنامه انگلیسی اعلام کرد که قرار است ۲۰ آوریل پارلمان عراق نشستی برگزار کند که رؤسای پارلمان شش کشور منطقه از جمله ایران و سعودی در آن حضور خواهند داشت. روزنامه الکترونیکی «ایندیپندنت عربی» به نقل از یک مسئول عراقی گزارش داد که «عراق امیدوار است تلاش‌هایش برای از بین بردن تنش بین واشنگتن و تهران مثمر ثمر باشد.» «احسان الشمری» رئیس مرکز اندیشه سیاسی در عراق روز سه‌شنبه گفت: «عادل عبدالمهدی» نخست‌وزیر عراق در سفر روز چهارشنبه به ریاض، موضوع ثبات منطقه و نزدیکی عربستان و ایران را بررسی خواهد کرد.